

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 198/22

V Luxemburgu 8. decembra 2022

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-694/20 | Orde van Vlaamse Balies a i.

Boj proti agresívnemu daňovému plánovaniu: povinnosť uložená advokátovi informovať ostatných zapojených sprostredkovateľov nie je potrebná a porušuje právo na rešpektovanie komunikácie s jeho klientom

Všetci ostatní sprostředkovatelé zapojení do takého plánovania, ako aj samotný daňovník podliehajú tejto povinnosti oznamovania informácií, čo umožňuje zaručiť, že daňová správa bude informovaná

Smernica Únie¹ stanovuje, že všetci sprostredkovatelia zapojení do cezhraničného potenciálne agresívneho daňového plánovania (opatrení, ktoré môžu viesť k daňovému úniku a podvodu) sú povinní oznámiť tieto opatrenia príslušným daňovým orgánom. Táto povinnosť sa týka všetkých, ktorí sú zapojení do navrhovania, ponúkania na trhu, organizovania alebo riadenia implementácie týchto plánov. Týka sa tiež všetkých, ktorí pri tom poskytujú pomoc alebo poradenstvo, a ak také osoby nie sú, samotných daňovníkov. Každý členský štát však môže advokátom udeliť výnimku z tejto povinnosti, ak táto povinnosť odporuje profesijnému tajomstvu chránenému v zmysle jeho vnútroštátneho práva. V takom prípade sú advokáti-sprostredkovatelia povinní bezodkladne oznámiť každému inému sprostredkovateľovi, alebo dotknutému daňovníkovi, povinnosti oznámenia informácií voči príslušným orgánom.

Flámsky dekrét preberajúci túto smernicu tak stanovuje, že ak je advokát zapojený do cezhraničného daňového plánovania viazaný profesijným tajomstvom, musí informovať iných sprostredkovateľov o tom, že on sám nemôže vykonať toto oznámenie.

Dve profesijné združenia advokátov sa obrátili na belgický Ústavný súd. Podľa ich názoru je nemožné splniť povinnosť informovať ostatných sprostredkovateľov bez porušenia profesijného tajomstva, ktorým sú advokáti viazaní. Belgický Ústavný súd sa v tejto súvislosti obrátil na Súdny dvor.

Vo svojom rozsudku z dnešného dňa Súdny dvor na úvod pripomenul, že článok 7 Charty základných práv Európskej únie chráni dôvernú komunikáciu medzi jednotlivcami a priznáva posilnenú ochranu komunikácii medzi advokátmi a ich klientmi. Táto osobitná ochrana profesijného tajomstva advokátov je odôvodnená skutočnosťou, že advokátom je zverená základná úloha v demokratickej spoločnosti, a to obrana osôb podliehajúcich súdnej právomoci. Táto úloha si vyžaduje, aby osoba podliehajúca súdnej právomoci mala možnosť obrátiť sa slobodne na svojho advokáta, čo je uznané vo všetkých členských štátoch. Profesijné tajomstvo sa vzťahuje tiež na právne poradenstvo, a to tak vo vzťahu k jeho obsahu, ako aj k jeho existencii. Okrem výnimočných situácií musia mať klienti legitímnu dôveru v skutočnosť, že ich advokát bez ich súhlasu nesprístupní nikomu to, že sa s ním radili.

¹ Smernica Rady 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušení smernice 77/799/EHS (Ú. v. EÚ L 64, 2011, s. 1), zmenená smernicou Rady (EÚ) 2018/822 z 25. mája 2018 (Ú. v. EÚ L 139, 2018, s. 1).

Povinnosť, ktorú stanovuje smernica² pre advokáta-sprostredkovateľa, ktorý podlieha profesijnému tajomstvu, a to bezodkladne oznámiť ostatným sprostredkovateľom povinnosť oznámiť informácie, ktorá im je uložená, má nevyhnutne za následok, že títo ostatní sprostredkovatelia získajú informácie o totožnosti advokáta-sprostredkovateľa. Získajú tiež informácie o jeho posúdení, podľa ktorého predmetné daňové opatrenie podlieha oznamovaniu, ako aj o skutočnosti, že bol v tejto súvislosti konzultovaný. Táto **povinnosť oznamovania informácií prináša zásah do práva na rešpektovanie komunikácie medzi advokátmi a ich klientmi, ktoré je zaručené v článku 7 Charty základných práv**. Keďže ostatní sprostredkovatelia sú povinní informovať príslušné daňové orgány o totožnosti a konzultovaní advokáta, táto povinnosť spôsobuje nepriamo druhý zásah do práva na profesijné tajomstvo.

Súdny dvor v nadväznosti na to skúmal, či tieto zásahy môžu byť odôvodnené, najmä či zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu uznaným Európskou úniou a či sú potrebné na dosiahnutie týchto cieľov.

Súdny dvor pripomenul, že zmena smernice vykonaná v roku 2018 patrí do rámca medzinárodnej spolupráce v oblasti daní, ktorej cieľom je prispieť k predchádzaniu riziku daňových únikov a daňových podvodov, čo predstavuje cieľ všeobecného záujmu uznaný Úniou.

Súdny dvor však zastáva názor, že povinnosť oznamovania informácií prislúchajúca advokátovi viazanému profesijným tajomstvom nie je potrebná na dosiahnutie tohto cieľa. Všetci sprostredkovatelia sú povinní odovzdať tieto informácie príslušným daňovým orgánom. Žiadny sprostredkovateľ nemôže tvrdiť, že nevedel o povinnosti oznámiť informácie, jasne uvedenej v smernici, ktorej podlieha priamo a osobne.

Smernica robí z advokáta-sprostredkovateľa osobu, od ktorej ostatní sprostredkovatelia nemôžu *a priori* očakávať žiadnu iniciatívu, ktorá by ich mohla zbaviť ich vlastných povinností oznamovania informácií.

Sprístupnenie totožnosti a konzultácie advokáta-sprostredkovateľa daňovej správe zo strany oboznámených sprostredkovateľov-tretích osôb sa tiež nezdá byť nevyhnutne potrebné na dosiahnutie cieľov smernice. **Povinnosť oznamovania informácií, ktorú majú ostatní sprostredkovatelia nepodliehajúci profesijnému tajomstvu, a v prípade neexistencie takýchto sprostredkovateľov povinnosť dotknutého daňovníka v zásade zaručujú, že daňová správa bude informovaná. Daňová správa môže po tom, ako dostane takúto informáciu, požiadať o doplňujúce informácie priamo dotknutého daňovníka, ktorý sa potom bude môcť obrátiť na svojho advokáta so žiadosťou o pomoc. Daňová správa môže tiež vykonať kontrolu daňovej situácie tohto daňovníka.**

Súdny dvor preto rozhodol, že povinnosť oznamovania informácií stanovená smernicou nie je potrebná, a teda porušuje právo na rešpektovanie komunikácie medzi advokátom a jeho klientom.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdného dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

² Článok 8ab ods. 5 smernice 2011/16.

Zostaňte v spojení!

